

СХВАЛЕНО

Вченою радою КНЗ КОР
«Київський обласний інститут
післядипломної освіти
педагогічних кадрів»
(протокол від 26.05.2025 р. № 4)

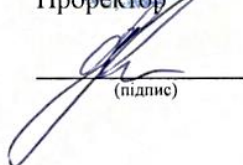
ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор КНЗ КОР «Київський
обласний інститут післядипломної
освіти педагогічних кадрів»

Віра РОГОВА

Наказ від «11» липня 2025 р. № 218

ПОГОДЖЕНО
Проректор

Олена ЧАСНІКОВА

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
"ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВІ РЕСУРСИ
В ПРАКТИЧНОМУ KEYCІ ВЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА"
для вчителів української мови і літератури**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма розроблена на основі Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують Державний стандарт базової середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12 жовтня 2022 року № 904 та у відповідності до професійного стандарту "Вчитель закладу загальної середньої освіти", затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 29 серпня 2024 року № 1225 «Про затвердження професійного стандарту «Вчитель загальної середньої освіти».

Освітня програма враховує основні положення Законів України "Про освіту", "Про повну загальну середню освіту", Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898, Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800 інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність вчителя (викладача), та з урахуванням стратегії реформування галузі освіти в Україні, новітніх зарубіжних і вітчизняних наукових розробок, кращих практик у галузі освіти та професійного розвитку педагогів, відповідно до сучасних викликів суспільства й освіти.

Мета освітньої програми: формування, розвиток, удосконалення раніше набутих професійних компетентностей учителів закладів загальної середньої освіти щодо можливостей і застосування засобів інформаційно-комунікаційних технологій у мовно-літературній освіті, необхідних для організації освітнього процесу із школярами, відповідно до Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти "Нова українська школа", схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р, та на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898

Основні завдання програми:

- забезпечити розвиток інформаційно-цифрової компетентності учителів (викладачів) української мови і літератури закладів загальної середньої освіти;
- ознайомити учителів (викладачів) української мови і літератури з сучасними цифровими застосунками, які можна інтегрувати у навчальний процес;
- проаналізувати спільно з педагогами можливості використання інтерактивних завдань, тестів, презентацій та інших освітніх матеріалів;
- сприяти впровадженню методів оцінювання з використанням цифрових засобів;
- збагатити досвід педагогів інтеграцією новітніх технологій у традиційні форми навчання;
- сформувати практичні навички створення цифрових освітніх продуктів із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;
- сприяти розвитку креативного мислення, проектної діяльності та вмінню інтегрувати візуальні, текстові та мультимедійні матеріали для організації освітнього процесу;
- формувати навички аналізу та використання ресурсів мережі Інтернет для підготовки інтерактивних освітніх проєктів;
- визначити основні підходи до створення безпечного електронного освітнього середовища;
- підготовка педагогів до використання інноваційних методів навчання для підвищення ефективності освітнього процесу.

Особливості організації освітнього процесу за освітньою програмою

- Вивчення деяких питань модулів, окремих тем, послідовність вивчення, загальна кількість годин на вивчення тем можуть бути зміненими, окремі питання тем програми можуть бути перенесені в інші теми в залежності від загальної концепції робочої програми навчання.
- Очікувані результати навчання можуть різнитися залежно від кваліфікаційної категорії та педагогічного досвіду слухачів.

– Теоретична складова освітньої програми може бути реалізованою через лекції / відеолекції / вебіари / відеоконференції тощо. Практична складова – через практикуми / навчальні тренінги / семіари / майстер-класи тощо.

Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу:

– **для очного навчання:** мультимедійний проєктор; ноутбук, фліпчарт, персональні комп'ютери, навчальні матеріали, інтерактивна дошка, сучасне програмне забезпечення, спеціалізоване програмне забезпечення для інтерактивної дошки; швидкісний інтернет-канал для використання під час занять відповідних онлайн-ресурсів;

– **для дистанційного навчання:** комп'ютерна техніка (комп'ютер, вебкамера, мікрофон або ноутбук), доступ до швидкісного інтернету, дистанційна платформа суб'єкта підвищення кваліфікації, програмне забезпечення для проведення відеоконференцій.

Загальні очікувані результати охоплюють:

Знання й розуміння:

- сучасних тенденцій розвитку освіти загалом;
- нормативно-правових основ, законодавчих актів у сфері базової середньої освіти;
- сутності Концепції Нової української школи;
- сутності основних ідей, принципів побудови Державного стандарту базової середньої освіти;
- концептуальних засад розвитку цифрових компетентностей;
- класифікації електронних (цифрових) освітніх ресурсів і призначення їх, ознак електронного (цифрового) освітнього середовища;
- принципів створення інтерактивного та безпечного електронного освітнього середовища;
- можливостей використання цифрових ресурсів;
- значення цифрових інструментів для професійного розвитку та навчання впродовж життя;
- академічної свободи вчителя (викладача) в організації освітнього процесу.

Уміння:

- організовувати освітній процес відповідно до вимог законодавства;
- використовувати сучасні цифрові інструменти для планування та проведення уроків української мови і літератури;
- створювати інтерактивні навчальні матеріали;
- інтегрувати електронні освітні ресурси у змішане, дистанційне, очне навчання;
- використовувати цифрові платформи для формуального та підсумкового оцінювання;
- використовувати цифрові інструменти для власного професійного розвитку;
- ефективно взаємодіяти й співпрацювати в команді.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- гуманістична спрямованість освітнього процесу;
- дитиноцентризм, цінність особистості;
- готовність до реалізації сучасних цілей освіти;
- професійна мобільність;
- позитивне ставлення до інновацій у викладанні, гнучкість і відкритість до нових підходів;
- усвідомлення необхідності постійного професійного розвитку;
- відданість ідеї щодо значущої участі в освітньому процесі усіх учнів;
- утвердження національно-патріотичних та демократичних цінностей, патріотизм, українська національна ідентичність, повага до багатоманітності, право вибору, полікультурність);
- важливість безперервного професійного розвитку та навчання впродовж життя.

Розробники програми	Бичевська Л.В, методист відділу загальної середньої освіти Комунального навчального закладу Київської обласної ради "Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів"		
Найменування програми	Освітня програма підвищення кваліфікації "Інформаційно-цифрові ресурси в практичному кейсі вчителя-словесника" для вчителів української мови і літератури		
Мета програми	Формування, розвиток професійних компетентностей учителів української мови і літератури щодо можливостей і застосування засобів інформаційно-комунікаційних технологій у мовно-літературній освітній галузі		
Цільова аудиторія за спеціальністю або за посадою педагогічного працівника	Учителі (викладачі) української мови і літератури		
Зміст програми	№ з/п	Тема заняття	год.
	Модуль І.		
	1.	Вступ до теми "Інформаційно-цифрові ресурси в практичному кейсі вчителя-словесника"	2
	Модуль ІІ.		
	2.	Створення безпечного та сприятливого освітнього середовища у закладі освіти	2
	3.	Застосування штучного інтелекту в професійній діяльності вчителя-словесника	2
	Модуль ІІІ.		
	4.	Онлайн-сервіси для перевірки знань учнів на уроках української мови і літератури: google-форма, flubaroo, онлайн-тест "На урок" для дистанційної роботи	2
	5.	"learning.Apps" – сервіс для створення інтерактивних завдань різного рівня складності, тестів із самоперевіркою	2
	6.	Сервіс "Kahoot!" для формуального оцінювання, створення вікторин, дидактичних ігор і тестів	4
	7.	Meego – програмні рішення для створення та вдосконалення візуального контенту на основі штучного інтелекту.	2
	8.	Віртуальна онлайн-дошка "Lino it" для формуального оцінювання знань учнів та створення інтерактивних мультимедійних плакатів	2
	9.	Дошка "Padlet" – застосунок для візуальної співпраці та творчої роботи і навчання	2
	10.	Власний сайт – реалізація потенціалу вчителя. Створення сайту	4
	Модуль ІV.		
	11.	Тематична дискусія "Інформаційно-цифрові ресурси в практичному кейсі вчителя-словесника"	2
Обсяг програми	1 кредит ЄКТС / 30 год (26 годин – аудиторні, 4 години – керована самостійна робота)		

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться	А1. Мовно-комунікативна компетентність (А1.1.У1.); А2. Предметно-методична компетентність (А2.1.К1.); (А2.1.В1.); А3. Інформаційно-цифрова компетентність (А3.1.); Б1. Психологічна компетентність (Б1.1.); Б2. Емоційно-етична компетентність (Б2.1.32.); Б3. Компетентність педагогічного партнерства (Б3.1.31.); Г1. Прогностична компетентність (Г1.1.); Г2. Організаційна компетентність (Г2.1.); Г3. Оцінювально-аналітична компетентність (Г3.1.); Д1. Здатність до навчання впродовж життя (Д1.3.); (Д1.1.)
Форма підвищення кваліфікації	Інституційна (денна)
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Свідоцтво про підвищення кваліфікації
Забезпечення розміщення освітньої програми на сайті	сайт: https://www.kristti.com.ua/

Модуль І.

1.1. Вступ до теми "Інформаційно-цифрові ресурси в практичному кейсі вчителя-словесника"

"Мрія" – перший освітній державний застосунок для учнів, батьків і вчителів, який надихає вчитися та допомагає знайти себе в сучасному світі.

"Eddy" – цифровий простір освітнього закладу, що відповідає потребам учнів, учителів, батьків, адміністрації.

Класифікації та особливості використання різних видів електронних ресурсів.

Ефективність обраних електронних (цифрових) ресурсів та їх використання для досягнення навчальних цілей відповідно до умов навчання, вікових особливостей, рівня підготовки та потреб здобувачів освіти. Використання електронних (цифрових) освітніх ресурсів та сервісів для забезпечення ефективного управління освітнім процесом, взаємодії між учасниками освітнього процесу, підтримки активного та інтерактивного навчання, корекції та адаптації освітнього процесу відповідно до індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти.

Модуль ІІ.

2.1. Створення безпечного та сприятливого освітнього середовища в закладі освіти

Поняття про фізичну, інформаційну та психологічну безпеку. Інструменти формування безпекових навичок. Практичні вправи, ігри, тощо. Створення безпечного та сприятливого освітнього середовища в закладі освіти присвячене актуальній проблемі забезпечення безпеки та комфорту всіх учасників освітнього процесу. У сучасному світі, де зростає кількість випадків насильства, булінгу та інших негативних явищ, створення безпечного та сприятливого освітнього середовища стає першочерговим завданням для кожного закладу освіти.

2.2. Застосування штучного інтелекту в професійній діяльності учителя-словесника

Поняття про ШІ. Нейромережі. Сервіси, що працюють на базі ШІ. Створення

презентацій, зображень, звуку, відео, анімацій. Тема заняття розкриває можливості використання технологій штучного інтелекту (ШІ) для оптимізації та підвищення ефективності роботи педагога. Заняття спрямоване на ознайомлення з інструментами та методами ШІ, які можуть бути застосовані для автоматизації рутинних завдань, персоналізації навчання, аналізу даних та підтримки творчої діяльності вчителя.

МОДУЛЬ III.

2.1. Онлайн-сервіси для перевірки знань учнів на уроках української мови і літератури: google-форми, flubaroo, онлайн-тест «На урок» для дистанційної роботи

Можливості Google Форм: основи. «Flubaroo» – доповнення до Форм Google для перевірки тестів. Інтерактивні завдання для контролю знань та засвоєння вивченого матеріалу.

2.2. «Learning.Apps» – сервіс для створення інтерактивних завдань різного рівня складності, тестів із самоперевіркою

"LearningApps" – безкоштовне веб-авторське програмне забезпечення та платформа для підтримки освітнього процесу й організації викладання в закладах освіти за допомогою невеликих інтерактивних мультимедійних навчальних модулів, так званих мультимедійних програм.

2.3. Сервіс «Kahoot!» для формувального оцінювання, створення вікторин, дидактичних ігор і тестів

«Kahoot!» – ігрова навчальна платформа, що використовується в освітніх закладах. На сайті представлено каталог ігор – «Kahoots», кожна з яких є вікториною, що містить запитання з декількома варіантами відповідей. Сайтом можна користуватися в веб-браузері, а також і в додатках для мобільних пристроїв. «Kahoot!» може використовуватися для перевірки знань учнів.

2.4. Meero – програмні рішення для створення та вдосконалення візуального контенту на основі штучного інтелекту.

«Meero» (раніше RealtimeBoard) – платформа для спільної віддаленої роботи за допомогою текстового, голосового або відеочату, а також спільного наповнення та перегляду дошки в реальному часі. На дошку можна завантажувати файли та документи, малювати, робити нотатки та вставляти стікери; можна використовувати готові шаблони або створювати самому.

2.5. Віртуальна онлайн-дошка «Lino it» для формувального оцінювання знань учнів та створення інтерактивних мультимедійних плакатів

Однією з сучасних інформаційних технологій, завдяки якій у педагога з'являється більше можливостей зацікавити дитину під час навчального процесу і яка дає змогу легше сприйняти різноманітний матеріал у більш цікавій і доступній формі, є інтерактивний мультимедійний плакат. Для успішного створення навчальних інтерактивних плакатів учитель може використовувати таку програму, як «Lino it».

2.6. Дошка "Padlet" – застосунок для візуальної співпраці та творчої роботи і навчання

Падлет входить до списку 150 найкращих вебсайтів в Інтернеті. Це віртуальна дошка, на якій можна розміщувати текстові нотатки, зображення, фотографії, файли й покликання на зовнішні ресурси.

Полотна Padlet для візуальних мислителів і тих, хто навчається, для збору, упорядкування й презентації матеріалів, проведення уроків і різноманітних занять.

2.7. Власний сайт – реалізація потенціалу вчителя. Створення сайту

Сайт – одна чи кілька сторінок в інтернеті, які об'єднують доменне ім'я, спільна тема та дизайн. Контент, код інтерфейсу та серверний. Конструктори сайтів і CMS-системи. Практичне заняття дасть змогу спробувати створити сайт самостійно.

Модуль IV.

4.1. Тематична дискусія «Інформаційно-цифрові ресурси в практичному кейсі вчителя-словесника»

У рамках дискусії учасники матимуть змогу обговорити ефективність використання інформаційно-цифрових ресурсів в освітньому процесі, поділитися досвідом застосування їх на уроках мови і літератури; поділитися інформацією про сучасні цифрові ресурси, які, на їхню думку, є ефективними для оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти; виробити практичні рекомендації щодо вдосконалення використання інформаційно-цифрових ресурсів у мовно-літературній освіті.

Дискусія сприятиме обміну досвідом між педагогами, аналізу реальних кейсів та напрацюванню конкретних рішень для ефективного використання застосунків в освітньому процесі.

Питання для самостійної роботи

1. Створити сторінку на дошці «Padlet», розмістити матеріали до уроку (тема за вибором).
2. Організувати роботу в групах (парах), використовуючи google-презентації.
3. Створити буктрейлер до уроку літератури.
4. Розробити тестові завдання із використанням віртуальних сервісів.
5. Створити сайт за допомогою додатку «Google-сайт».

Список використаних та рекомендованих джерел

1. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
2. Державний стандарт базової загальної середньої освіти / затверджений Постановою КМУ 898 від 30.09.2020 року. URL : https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886
3. Нова українська школа. URL : <https://www.kmu.gov.ua>.
4. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 31 грудня 2024 р. № 1351-р "Про схвалення Стратегії цифрового розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках". URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1351-2024-%D1%80>.
5. Наказ МОН України "Про затвердження Положення про Єдину державну електронну базу з питань освіти" від 08.06.2018 р. № 620. URL : <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-polozhennya-pro-yedynu-derzhavnu-elektronnu-bazu-z-pitan-osviti>.
6. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>.
7. Державна наукова установа "Інститут модернізації змісту освіти". URL: <https://imzo.gov.ua>.
8. Цифрова компетентність учителя нової української школи : зб. тез доповідей учасників Всеукр. наук.-практ. семінару / за заг. ред. О.Є. Коневщинської, О.В. Овчарук. Київ : Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, 2019. 61 с.
9. Дегтярьова Г.А. Формування ІКТ-компетентності вчителів-філологів у системі неперервної освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2016. Т. 56. Вип. 6. С. 107-120. URL: <http://tme.umo.edu.ua>.
10. Цифрова компетентність. Тренінг "Ресурси для розвитку цифрової компетентності". URL: <http://vo.ippo.kubg.edu.ua>.
11. Тимченко О. В. Формування інформаційно-цифрової компетентності майбутніх фахівців освіти. *Народна освіта*. № 3 (39). 2019. URL: <https://www.narodnaosvita.kiev.ua>.
12. Карташова Л. А., Бахмат Н. В., Пліщ І. В. Розвиток цифрової компетентності педагога в інформаційно-освітньому середовищі закладу загальної середньої освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2018. № 6. С. 196-202. URL: <https://www.researchgate.net/publicati>.
13. Комп'ютерне тестування знань MyTestXPro. URL: <http://mytest.klyaksa.net/wiki>.
14. Єремєєвич М. О., Турка Т. В. Комп'ютерні системи тестування знань та їх аналіз. *Молодий вчений*. № 5 (32), травень. 2016. С. 330–332. URL: <http://molodyvcheny.in.ua>.

15. Дронь В. Google-сервіси у навчальній діяльності викладачів : методичні рекомендації / Прилуцький агротехнічний коледж. 2016. 107 с. URL: <https://drive.google.com>.
16. Блог Демченко Ж.В., учителя української мови і літератури Фастівського НВК "Ліцей – ЗОШ I-III ступенів № 2". URL: <http://zhannademchenko1972.blogspot.com>.
17. Блог Ярмольської І.В., учителя української мови і літератури Сквирського академічного ліцею . URL: <http://kovalivanna.blogspot.com>.
18. Блог "Навчання і ІКТ" .URL: <http://navchannaikt.blogspot.com>.
19. Веб-сервіс "Prezi". URL: <https://te-st.ru/entries/prezi>.
20. Веб-сервіс "Powtoon". URL: <https://www.powtoon.com/blog>.
21. Буктрейлери. URL: <https://sites.google.com/site>.
22. Платформа "Blogger". URL: <https://vseosvita.ua>.
23. Блог Зданович В.Г., учителя української мови і літератури Королівської ЗОШ I-III ступенів Макарієвського району. URL: http://zdanovych.blogspot.com/p/blog-page_17.html .
24. Навчайте, де б ви не були. веб-сайт. URL: https://learning.google/intl/uk_ua/.
25. Навчальні ресурси Wordwall. веб-сайт. URL: <https://wordwall.net/uk/>.
26. Освітні інструменти критичного мислення. веб-сайт. URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/osvitni-instrumenty-krytychnoho-myslennya/>.
27. Освітній серіал «Цифрові навички для вчителів». веб-сайт. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/>.
28. Ресурси дистанційного навчання для вчителів. веб-сайт. URL: <https://myronivka-osvita.gov.ua/resursi-distancijnogo-navchannja-dlya-vchiteliv-14-17-10-31-03-2020/>.
29. Цифровий учитель. Курс з цифрової педагогіки. веб-сайт. URL: <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/4033/>.
30. Цифрограм для вчителів. веб-сайт. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/digigram/>.
31. Нейромережі для спрощення вашої роботи. веб-сайт. URL: <https://weukraine.tv/article/top-10-nejromerezh-dlja-sproshchennja-vashoji-roboti/>.
32. 50 нейромереж для всього веб-сайт. URL: <https://www.multach.com/blog/50-ai-services/>.